

Vad hände i Kohagen 1991 ?

Som de flesta vet har vi under 1991 ännu mera engagerat oss i restaureringen av Kohagen. Säsongen inleddes med att Tom Sävström, Jan-Inge Tobiasson och jag själv den 15 juni röjde sly i den södra delen. Under juli och augusti fortsatte röjningen och att dra ihop ris.

Ett stort tack till lärarna, Kjell Andersson, Vera Henning och Göran Wennberg samt till alla de ej namngivna 55 eleverna som gjorde ett jättearbete. Den 26 oktober var "Bruks-gänget" och brände rishögar.

Under tiden 21 juni - 9 augusti hade Ridklubben 14 hästar på bete i hagen, vilket innebar att gräs- och örtmarkerna hävdades på ett bra sätt. Dock kan nämnas att hästarna ej betar av älgörten som finns i mängder, ej heller lövslyet.

Under "Brukets dag" i juni ordnade föreningen en tipspromenad (120 personer gick den). En lycklig vinnare fick medlemsskap i Naturskyddsföreningen för 1991. Vi har vid två tillfällen i juli ordnat guidade turer för allmänheten.

Arbetsmöten då vi röjt och dragit ris har vi haft den 2, 4 och 22 september. De två första tillfällena körde Jan-Inge och jag med motorsåg och röjsåg. Den 22 var vi fem familjer (totalt 20 personer) som brände ris mm och hade en trevlig naturdag.

En höjdpunkt för mig och Jan-Inge var den 9 oktober när Skogslundsskolan under hela förmiddagen röjde och brände upp riset. Det blev väldigt bra.

Vi vet numera också att Kohagens kvaliteer har gjort att Länsstyrelsen föreslagit att området ska ingå i ett större landskapsvårdsprojekt med bl a Magsjömaden och Gnien. (Finns redovisat i "Odlingslandskapets natur- och kulturmiljövården, Bevarandeprogram, Lst 1991").

Vad händer under 1992 ?

Allt det arbete vi lagt ner i år skall naturligtvis fortsätta kommande år. Restaureringen av Kohagen är ett långsiktigt, men också ett mycket spännande flora- och faunavårdsprojekt.

- Arbetscenter ska snickra ihop fågelholkar i olika storlekar som skall sättas upp.
- Röjning av sly mm fortsätter norrut, rishögar och annat skräp ska rensas bort. Fagning på våren.
- Vi ska testa olika metoder för att försöka få bukt med älgörten.
- Staketet från Ekängen ner mot ån ska lagas för att kunna ha får i hagen.

- Informationstavla ska iordningställas.
- Guidade turer för allmänheten och beslutsfattare ska anordnas. Vi visar gärna området för andra organisationer, företag, skolklasser, föräldragrupper etc.

Och så fortsatta påtryckningar på kommunen förstås, på Sven-Erik, Kia, Christina, Else-Maj och alla andra, så att

Kohagen även i fortsättningen får förbli det fina naturområde det är. Garantier för områdets fortlevnad behövs.

Vill Du ställa upp och värna om och arbeta med Kohagen ? Kontakta Jan-Inge Tobiasson, tel 360 34 eller undertecknad på tel 315 32.

Mikael Lif

Och så några rader om Muren

Livet har haft sin gilla gång i Muren 1991. I början av maj var det fagning och i mitten på månaden släpptes 9 djur på bete. En tidigblommande gentiana fanns i enbuskhagen i slutet av juni och 13 brudsporrar blommade i nv fållan i juli. Hussvalorna hade ett bra år med 15 häckande par, ladusvala 2 par och stare 3 par. Två av starparen fick ut sina ungar (3 + 4). För det tredje paret inträffade en tragedi. En av föräldrafågeln låg död i holken, där två ägg var lagda. Den 18 maj sågs en ringtrast i hagen.

I år satsade vi på en rejäl slätterfest den 18 augusti. Sverker ifrån Farmek bjussade på rökt lammfiol och kunde knappast göra bättre reklam för den varan. Alla 32 deltagarna njöt i fulla drag, av såväl lammfiolen som av Sonia Serras och Gärd Iversens härliga spelmanslåtar från helt andra fioler. Mariannes potatissallad kryddade tillvaron och Vivis, Märtas och Annas sångröster fick till och med Lennart att

sunga falskt. Jodå, vi hann även med att svinga lie och räfsa.

Ytterligare ett antal arbetsmöten har hållits med lieslätter, slyröjning, risbränning, bänksnickring och utökning av västra betesfållan med "kilen" längst i söder.

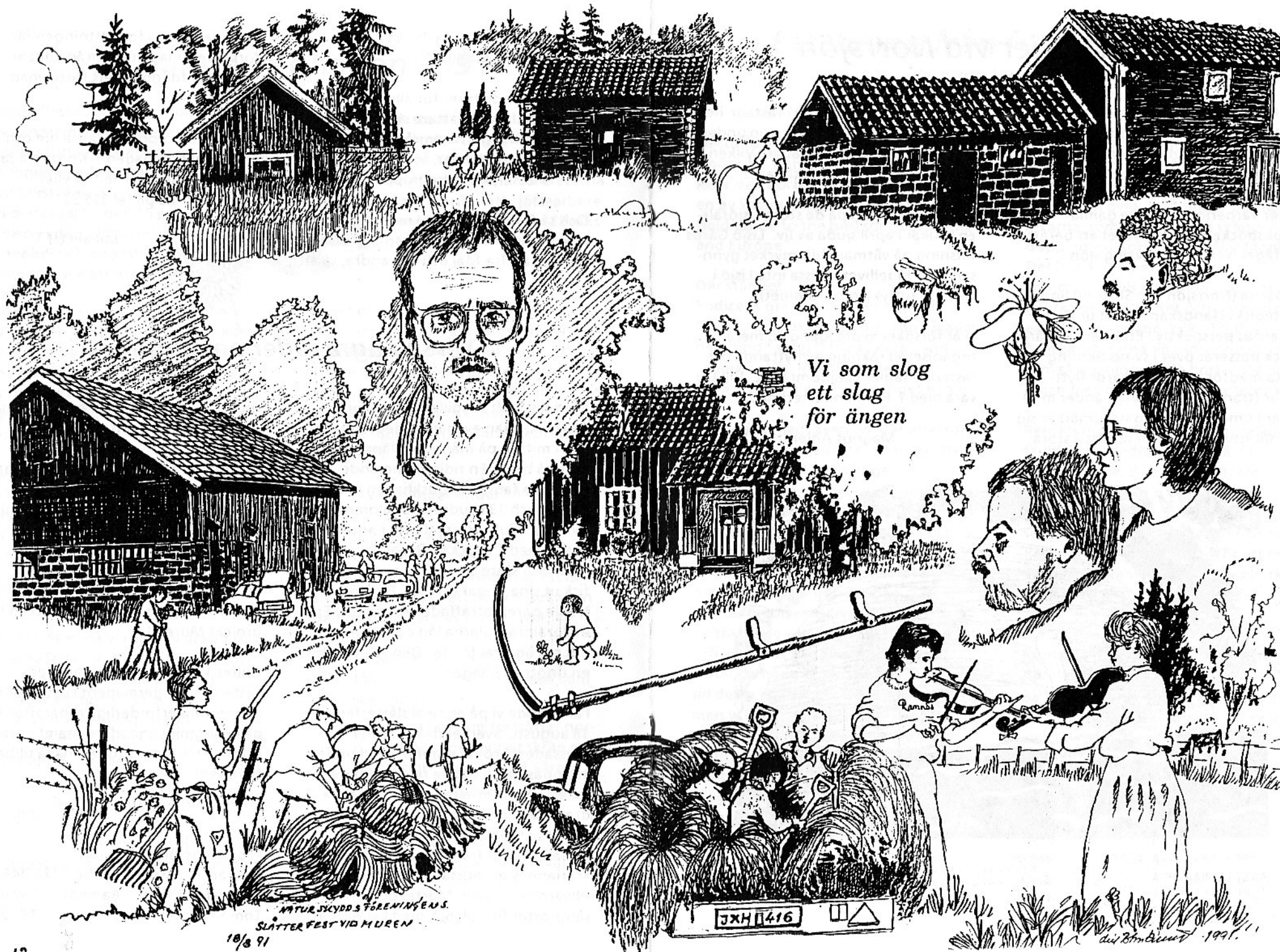
Ett stort fång prästkragar till alla som under året drog ett strå till stacken för projekt Muren !

Under 1992 hoppas vi kunna lösa vattenfrågan permanent i östra fållan, genomföra erforderliga reparationer på ekonomibyggnaderna samt göra en kraftansträngning för att hålla tillbaka tuvtäteln.

Tom Sävström

Projektansvariga i Muren:

Lennart Karlsson	Virbo	0223-349 47
Lennart Eriksson	Ramnäs	358 64
Tom Sävström	Sura	337 29

Fågelstudier vid Norrsjön

Vid Norrsjön i Lisjö har föreningen ett fågeltorn, placerat i nordöst med fin överblick över sjön och den intressanta Långdalsviken. Här har bedrivits fågelstudier sedan tidigt 60-tal, främst då under vårperioderna. De gamla besöksböckerna har mycket att berätta om fågellivet i och omkring sjön.

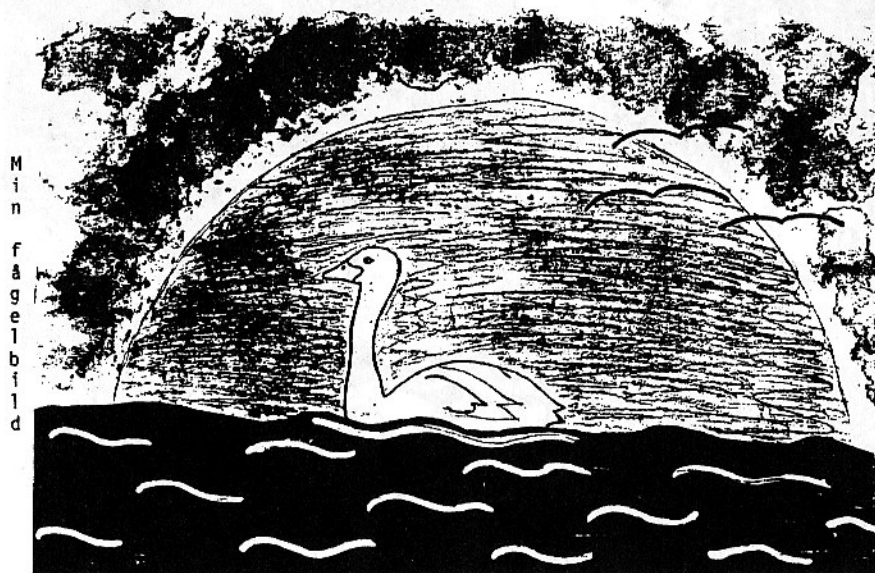
Lisjöarna (Norrsjön och Sörsjön) ligger strategiskt i landskapet, sett ur flyttfåglarnas perspektiv. Ett intensivt vårsträck passerar över i sv-no riktning. Detta medför att stora skaror flyttfåglar (tranor, gäss, svanar, änder m fl) rastar i området. tydligast utmärker sig nog sångsvanarna, som samlas i stora

flockar i april. Våren 1991 rastade hela 700 svanar samtidigt i Norrsjön under ett par intensiva sträckdagar. Vilken upplevelse för en fågelskådare!

Vattensamlingen på de stora Lisjöfält-en brukar i april sjuda av liv. Lisjö Gårds satsning på våtmark blir mycket gynnsamt för fågellivet. Missa inte Lisjö i vår! (Se utflyktsprogrammet).

I vår försöker vi dra igång en mera organiserad räkning av flyttande och rastande fåglar i Lisjöområdet. Vill Du vara med? Ring undertecknad.

Magnus Åhlen (tel 313 81)

Sångsvan, 2:a plats
ANETTE HARJULA
Tuppkärrsskolan 5B

Juryn:
- Måsarna och vattenspeglingarna har samma formspråk, svanen är förgylld av solens sista strålar. Fin stämning.

.....Ett minne från fordomdags

"Jo, därom kan jag ge besked
om herrn så vill, ty jag var med."

Detta fänrik Ståls yttrande, ofta citerat, rinner för mitt sinne när jag sitter och läser den kortfattade beskrivningen till en av kassetterna i det stora verket "A field guide to the bird songs of Britain and Europe".

Där står det:
Podiceps grisegena. Red-nacked Grebe. Gråhakedopping. Long wailing neighing "song", then "keck" and "cherk" calls. Wild, Sweden, June 1965, Sture Palmér for Sveriges Radio.

Jo, jag var med, även om det inte rörde sig om sådana bedrifter som den ärrige krigarens från Finska kriget.

Det var så här det började. Den strävsamma lantbefolkningen i byn Djupebo hade under våren hört underliga läten från vassarna i den närbelägna lilla sjön Djupen. Det här måste förstas undersökas. Jag och några likasinnade cyklade dit en kväll och var snart överens om att något liknande hade vi aldrig hört. Upphovet till dessa läten höll sig väl dolt i vassen, men vi höll naturligtvis sjön under uppsikt de följande dagarna och vi skymtade då en fågel med typisk doppingkaraktär. Erik Rosenbergs "Fåglar i Sverige" hade redan utkommit flera upplagor och blivit något av fågelskådarnas bibel. Där stod det med författarens typiska målande beskrivning: "Ingen av våra vattenfåglar utom lommarna torde

överträffa gråhakedoppingen i att föra så kallat "oljud". Grova och hårda grymtningar och keck-anden höras sommaren över, men under parningslekarna, som i övrigt likna skäggdoppingens, formligen vrålar fågeln. Det börjar med ett snattrade, så kommer stötvis ett hö-hö-hö, som ökar i styrka och intensitet och påminner om en fölunes gnäggsrik. Till slut övergår stötarna till utdragna grisskrik, som så småningom dö bort." Det var ingen tvekan om vår fågels identitet.

Beroende på olika invandringsvägar fanns gråhakedoppingen då dels i södra Sverige, dels i Norrbottens kustland. På grund av denna delade utbredning var således vår dopping en sällsynthet för mellansverige och en hel del besökare kom farande för att höra på det sällsamma lätet. Ty fågeln själv visade sig sällan.

Ryktet tycktes ha spritt sig ända till Kungliga Huvudstaden ty en dag ringde Sture Palmér från Sveriges Radio. Jag hade aldrig träffat honom men hade hört att han sysslade med inspelning av fågelläten. Nu saknade han gråhakedoppingens läte i sina samlingar och ville komma hit för komplettering.

Här skiljer sig tidsuppgifterna påtagligt. Den engelska texten till kassetten anger att inspelningen skulle ha gjorts "June 1965". Enligt mina